

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

KAP-4100-05-01/2011

Nr ewid. 68/2011/P/10/012/KAP

Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2010 roku budżetu państwa w części 34 Rozwój regionalny

Warszawa maj 2011 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2010 roku
budżetu państwa w części 34
Rozwój regionalny**

Dyrektor

Departamentu Administracji Publicznej

C. Rudzka-Lorentz

Czesława Rudzka-Lorentz

Zatwierdzam:

Józef Górny

J. Górny

Wiceprezes

Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, *18*... maja 2011 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 0 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	5
Cel i zakres kontroli.....	5
Uwarunkowania prawne i organizacyjne.....	5
2. PODSUMOWANIE WYNIKÓW KONTROLI	8
Ocena ogólna.....	8
Sprawozdawczość.....	9
Uwagi i wnioski.....	10
3. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI	11
Księgi rachunkowe.....	11
Budżet krajowy.....	11
Budżet środków europejskich.....	19
Wydatki w układzie zadaniowym.....	21
Inne ustalenia kontroli.....	22
Ustalenia innych kontroli.....	28
4. INFORMACJE DODATKOWE O PRZEPROWADZONEJ KONTROLI	32
Protokół.....	32
Wystąpienie pokontrolne.....	32
Finansowe rezultaty kontroli.....	32
ZAŁĄCZNIKI	33
Dochody budżetowe.....	33
Wydatki budżetowe.....	34
Zatrudnienie i wynagrodzenia.....	35
Wydatki budżetu środków europejskich.....	36
Kontraktacja środków na realizację NSRO 2007-2013 wg stanu na koniec 2010 r.....	37
Wydatkowanie i certyfikacja środków na realizację NSRO 2007-2013 wg stanu na koniec 2010 r.....	38
Wydatki budżetu środków europejskich i budżetu państwa na NSRO 2007-2013.....	39
Realizacja Planu wydatkowania środków w 2010 r. w programach współfinansowanych z funduszy europejskich w ramach NSRO 2007-2013.....	40
Kalkulacja oceny końcowej część 34 – Rozwój regionalny.....	41
Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli.....	42

Wykaz skrótów

BGK – Bank Gospodarstwa Krajowego

CPE – Centrum Projektów Europejskich

EISP – Europejski Instrument Sąsiedztwa i Partnerstwa

EWT – Europejska Współpraca Terytorialna

FS – Fundusz Spójności

IC – Instytucja Certyfikująca

IK NSRO – Instytucja Koordynująca Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013

IK RPO – Instytucja Koordynująca Regionalne Programy Operacyjne

IZ – Instytucja Zarządzająca

KE – Komisja Europejska

Mechanizmy Finansowe – Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweski Mechanizm Finansowy

MF – Ministerstwo Finansów

MRR – Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

NPR 2004-2006 – Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006

NSRO 2007-2013 – Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013

PO – program operacyjny

PO IiŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

PO IG – Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

PO KL – Program Operacyjny Kapitał Ludzki

POPT 2007-2013 – Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2007-2013

PO RPW – Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej

SPPW – Szwajcarsko-Polski Program Współpracy

UE – Unia Europejska

1. Wprowadzenie

Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Administracji Publicznej – w okresie od 3 stycznia do 7 kwietnia 2011 r. przeprowadziła, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, kontrolę wykonania budżetu państwa w 2010 r. w części 34 – Rozwój regionalny. Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2010² w tej części.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 r. i została przeprowadzona po względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa.³

Do oceny wykonania budżetu państwa w części 34 wykorzystano również wyniki innych kontroli przeprowadzonych przez NIK, które opisano w rozdziale *Ustalenia innych kontroli*.

Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Dysponentem części 34 budżetu państwa jest Minister Rozwoju Regionalnego. Obsługę Ministra zapewnia Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, utworzone na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 października 2005 r.⁴

W 2010 r. w części 34 nie funkcjonowały zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze. Budżet części 34 realizowany był przez dysponenta głównego oraz dwie jednostki budżetowe będące dysponentami trzeciego stopnia, tj.: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego oraz Centrum Projektów Europejskich, utworzone z dniem 1 stycznia 2009 r. na mocy zarządzenia nr 16 Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 15 grudnia 2008 r.

W 2010 r. w części 34 zrealizowano dochody budżetu państwa w kwocie 55 261,9 tys. zł (tj. 0,02% ogółu dochodów budżetu państwa), a wydatki budżetu państwa w kwocie 1 768 669,0 tys. zł (tj. 0,6% ogółu wydatków budżetu państwa). Wydatki budżetu środków europejskich w części 34 zrealizowano w kwocie 17 930 065,2 tys. zł, co stanowiło 37,3% wydatków ogółem zrealizowanych w budżecie środków europejskich.

W 2010 r. objęta kontrolą jednostka, tj. MRR (dysponent główny i dysponent trzeciego stopnia) zrealizowała dochody budżetu państwa w kwocie 55 231,5 tys. zł (tj. 99,9% ogółu

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Ustawa z dnia 22 stycznia 2010 r. (Dz. U. Nr 19, poz. 102).

³ Por. <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

⁴ Dz. U. Nr 220, poz. 1882.

dochodów osiągniętych w 2010 r. w części 34), a wydatki budżetu państwa w kwocie 1 742 485,3 tys. zł (tj. 98,5% ogółu wydatków tej części). Wydatki budżetu środków europejskich zrealizowane przez kontrolowaną jednostkę wyniosły 17 930 065,2 tys. zł, tj. 100,0% wydatków z budżetu środków europejskich zrealizowanych w części 34.

Gospodarka finansowa części 34 podlegała rygorom wynikającym z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵, ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁶, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷ oraz innych przepisów określających gospodarkę finansową państwowych jednostek budżetowych.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych wprowadziła pojęcie budżetu środków europejskich, który zgodnie z art. 117 tej ustawy, jest rocznym planem dochodów i podlegających refundacji wydatków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem środków przeznaczonych na realizację projektów pomocy technicznej. W związku z tym, zmianie uległ również schemat przepływu środków na realizację programów operacyjnych finansowanych ze środków UE. Dotychczasowa wypłata środków na finansowanie i współfinansowanie projektów w formie dotacji rozwojowych, zastąpiona została przekazywaniem płatności z budżetu środków europejskich oraz dotacji celowych z budżetu państwa. Środki odpowiadające wkładowi UE przekazywane są beneficjentom w formie płatności za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego. Środki w ramach współfinansowania krajowego wypłacane są z budżetu państwa w formie dotacji celowej i, w przeciwieństwie do płatności z budżetu środków europejskich, podlegają zgodnie z art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zwrotowi do budżetu państwa w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego.

Zgodnie z art. 195 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, Minister Rozwoju Regionalnego sprawuje nadzór i kontrolę nad realizacją programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem środków Europejskiego Funduszu Rybackiego oraz środków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej.

W 2010 r. Minister Rozwoju Regionalnego pełnił m.in. następujące funkcje:

- 1) w ramach Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006 m.in.: Instytucji Zarządzającej Strategią wykorzystania Funduszu Spójności,
- 2) w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013: Instytucji Zarządzającej pięcioma programami operacyjnymi, tj.: Infrastruktura i Środowisko,

⁵ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

⁷ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

Innowacyjna Gospodarka, Kapitał Ludzki, Rozwój Polski Wschodniej, Pomoc Techniczna 2007-2013, a także funkcję Instytucji Koordynującej NSRO, Instytucji Koordynującej Regionalne Programy Operacyjne, Instytucji Certyfikującej, jak również IZ dla trzech programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej i dwóch programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa oraz Koordynatora Krajowego dla pozostałych programów EWT,

- 3) Krajowego Punktu Kontaktowego dla Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz Krajowej Instytucji Koordynującej dla Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

Dysponent części 34 realizował budżet w ramach siedmiu funkcji państwa pn.:

- *Działalność edukacyjna, wychowawcza i opiekuńcza państwa* – w tej funkcji państwa realizowano jedno zadanie, tj. *Kształcenie zawodowe*,
- *Koordinacja polityki gospodarczej kraju* – w tej funkcji państwa realizowano jedno zadanie, tj. *Wsparcie i promocja turystyki w kraju i za granicą*,
- *Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny* – w tej funkcji państwa realizowano jedno zadanie, tj. *Budowa społeczeństwa obywatelskiego*,
- *Polityka zagraniczna* – w tej funkcji państwa realizowano jedno zadanie, tj. *Koordinacja polityki europejskiej*,
- *Sprawy obywatelskie* – w tej funkcji państwa realizowano jedno zadanie, tj. *Obsługa administracyjna obywatela*,
- *Zapewnienie równomiernego rozwoju kraju* – w tej funkcji państwa realizowano cztery zadania, tj.: *Wsparcie rozwoju regionalnego kraju, Zarządzanie realizacją NPR 2004-2006 oraz programów i inicjatyw wspólnotowych, Koordinacja realizacji NSRO 2007-2013 oraz zarządzanie i wdrażanie programów operacyjnych, Zarządzanie realizacją pozostałych programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków pomocowych*,
- *Planowanie strategiczne oraz obsługa administracyjna i techniczna* – w tej funkcji państwa realizowano trzy zadania, tj. *Koordinacja merytoryczna działalności, planowania strategicznego i operacyjnego, Obsługa administracyjna, Obsługa techniczna*.

2. Podsumowanie wyników kontroli

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie budżetu państwa za 2010 r. w części 34 – Rozwój regionalny.

Zaplanowane w 2010 r. w części 34 dochody w kwocie 870,0 tys. zł zostały zrealizowane w wysokości 55 261,9 tys. zł (6 351,9%). Wyższe dochody uzyskano głównie ze zwrotów niewykorzystanych części dotacji wraz z odsetkami w kwocie 54 467,6 tys. zł, których nie można było przewidzieć na etapie planowania. Wydatki w części 34 planowane w kwocie ogółem 20 414 679,6 tys. zł, zrealizowano w kwocie 19 698 734,2 tys. zł⁸, tj. 96,5% planu po zmianach, z czego wydatki budżetu państwa (dalej również jako „budżet krajowy”), planowane w wysokości 2 017 833,3 tys. zł, zrealizowano w kwocie 1 768 669,0 tys. zł, tj. 87,7% planu po zmianach, a wydatki budżetu środków europejskich planowane w wysokości 18 396 846,3 tys. zł zrealizowano w kwocie 17 930 065,2 tys. zł, tj. 97,5% planu po zmianach. Badanie 31,2% dochodów i 23,1% wydatków budżetu państwa w części 34 wykazało, że zrealizowano je zgodnie z obowiązującymi przepisami. Uzyskane dochody były terminowo przekazywane na rachunek dochodów budżetu państwa, a wydatki ponoszono w sposób celowy i oszczędny.

Minister Rozwoju Regionalnego prawidłowo sprawował określony w art. 175 ustawy o finansach publicznych nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu. Prowadzone były oceny przebiegu wykonania zadań, realizacji dochodów i wydatków oraz wstępne oceny celowości ponoszonych wydatków. Prowadzono bieżący monitoring wykorzystania limitów upoważnień do składania zleceń w BGK w ramach budżetu środków europejskich przez 65 instytucji oraz analizę zleceń płatności składanych przez te instytucje. Minister, zgodnie z art. 195 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, sprawował również nadzór i kontrolę nad realizacją programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem środków Europejskiego Funduszu Rybackiego oraz środków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej.

Stwierdzone w toku kontroli NIK uchybienia polegały na:

- pozostawieniu na rachunku sum depozytowych łącznej kwoty 153,5 tys. zł, z tytułu wadium oraz zabezpieczenia należytego wykonania umowy, która powinna zostać przekazana na rachunek dochodów budżetu państwa oraz wykonawcy,

⁸ Dane na podstawie korekty rocznych sprawozdań budżetowych. Wydatki w części 34 w 2010 r. były wyższe od wydatków zrealizowanych w 2009 r. o 118,8%.

- nieskutecznej realizacji zadania *Budowa Podsystemu Monitorowania Europejskiego Funduszu Społecznego*, w ramach którego od trzech lat nie rozpoczęto budowy jednego z modułów pn. *Hurtownia danych*.

Zwrócono również uwagę na potrzebę kontynuowania przez Instytucję Zarządzającą działań w celu jak najpełniejszej realizacji Strategii wykorzystania Funduszu Spójności.

Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje sprawozdawczość roczną w części 34.

Zdaniem NIK łączne sprawozdania budżetowe:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
- o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń (Rb-Z)
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków UE i innych (Rb-28 Programy),

oraz sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich (Rb-28 UE), zostały sporządzone prawidłowo⁹, na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach jednostkowych dysponenta głównego oraz podległych dysponentów środków budżetowych (MRR oraz CPE) i terminowo¹⁰ przekazane do Ministerstwa Finansów.

W wyniku badania wiarygodności ksiąg rachunkowych oraz przeniesień danych z ksiąg rachunkowych do jednostkowych sprawozdań budżetowych MRR jako dysponenta trzeciego stopnia, NIK stwierdziła, że roczne sprawozdania budżetowe Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-28 Programy, Rb-28 UE oraz Rb-N i Rb-Z za IV kwartał 2010 r. zostały sporządzone terminowo i prawidłowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej i przedstawiają prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2010 r.

⁹ Prawidłowość opracowania łącznych sprawozdań budżetowych Rb-23, Rb-27 i Rb-28 w Informatycznym Systemie Obsługi Budżetu -Trezor została sprawdzona przez NIK w ramach kontroli cz. 19 *Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe* w Ministerstwie Finansów.

¹⁰ Zasady sporządzania i terminy przekazywania sprawozdań Minister Finansów określił w rozporządzeniach: z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) oraz z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).

Uwagi i wnioski

W celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień Najwyższa Izba Kontroli w wystąpieniu pokontrolnym przedstawiła Ministrowi Rozwoju Regionalnego wnioski dotyczące:

- dokonania weryfikacji kwot pozostających na rachunku sum depozytowych MRR;
- kontynuowania podjętych działań w celu pełnej realizacji Strategii wykorzystania Funduszu Spójności;
- pełnej realizacji zadania *Budowa Podsystemu Monitorowania EFS*.

3. Ważniejsze wyniki kontroli

Księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wiarygodność ksiąg rachunkowych (w odniesieniu do rocznych i bieżących sprawozdań budżetowych) oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości, a także skuteczność funkcjonowania w MRR systemu rachunkowości i ustalonych w ramach mechanizmów kontroli zarządczej procedur kontroli finansowej.

Ocena powyższa wynika z przeglądu analitycznego oraz z bezpośredniego badania 177 dowodów księgowych (i odpowiadających im zapisów księgowych) na łączną kwotę 44 949,6 tys. zł¹¹, z tego 134 dowody w kwocie 42 704,2 tys. zł wybrane zostały metodą statystyczną uwzględniającą prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalne do wartości transakcji (MUS), a 43 dowody w kwocie 2 245,4 tys. zł dobrano w sposób celowy. Badanie próby w zakresie poprawności formalnej dowodów oraz ich kontroli bieżącej i dekretacji nie wykazało nieprawidłowości. Badanie wiarygodności zapisów księgowych, tj. prawidłowości ich ujęcia w urządzeniach księgowych wykazało, że zostały one ujęte we właściwej wartości, okresie sprawozdawczym oraz ze wskazaniem odpowiednich kont i podziałek klasyfikacji budżetowej. W ocenie uwzględniono fakt, że:

- ustanowiony w MRR system rachunkowości spełniał wymogi określone w ustawie o rachunkowości oraz rozporządzeniu w sprawie szczególnych zasad rachunkowości¹², w tym terminowo dostosowano plan kont w zakresie budżetu środków europejskich,
- ustalone w MRR procedury kontroli finansowej spełniały wymagania określone w rozdziale II pkt 14 standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych¹³.

Budżet krajowy

Dochody

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację w 2010 r. dochodów budżetu państwa w części 34.

¹¹ W tym 138,1 tys. zł z budżetu środków europejskich.

¹² Rozporządzenia Ministra Finansów: z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.) oraz z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości, planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861).

¹³ Komunikat nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. (Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84).

W wyniku kontroli dochodów w kwocie 17 260,9 tys. zł (tj. 31,2% dochodów uzyskanych w części 34) NIK stwierdziła, że były one rzetelnie pobierane, ewidencjonowane oraz odprowadzane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminach określonych w obowiązujących przepisach¹⁴.

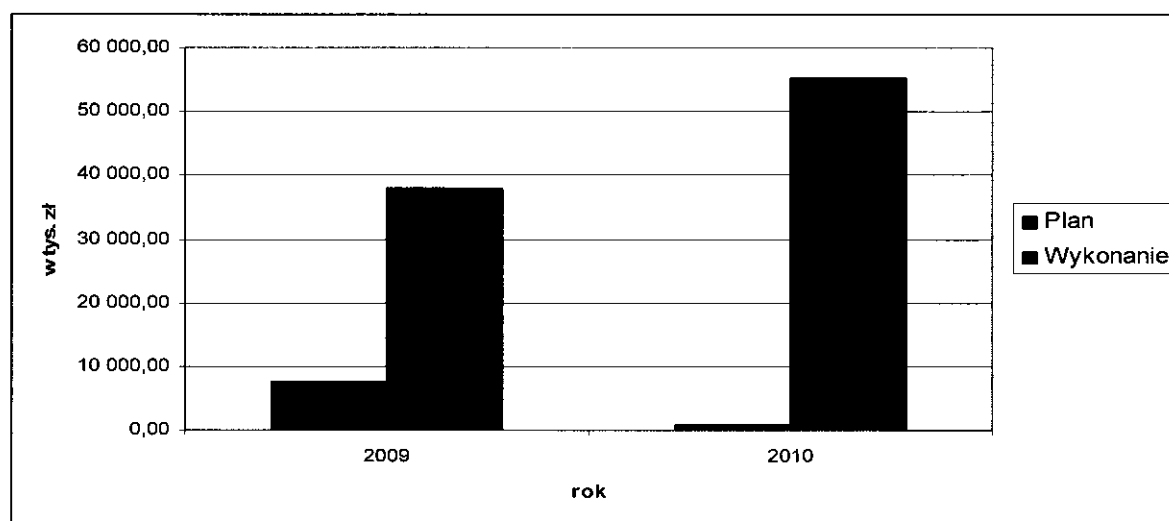
Dochody budżetowe części 34 zaplanowano w kwocie 870,0 tys. zł. Dochody zrealizowane w 2010 r. w kwocie 55 261,9 tys. zł, były ponad 60-krotnie wyższe od kwoty określonej w ustawie budżetowej i stanowiły 145,4% dochodów uzyskanych w 2009 r. Dochody te zostały wykonane m.in. w dziale 150 *Przetwórstwo przemysłowe*, dziale 750 *Administracja publiczna* oraz dziale 758 *Różne rozliczenia*.

Głównym źródłem dochodów, podobnie jak w latach poprzednich, były zwroty niewykorzystanych kwot dotacji wraz z odsetkami m.in. na realizację 16 RPO (28 423,3 tys. zł), PO KL (14 420,9 tys. zł), PO RPW (9 334,1 tys. zł), INTERREG (1 149,8 tys. zł), Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL (460,5 tys. zł), POPT 2007-2013 (311,7 tys. zł), Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (119,7 tys. zł), których nie można było przewidzieć na etapie planowania.

Zestawienie dochodów budżetowych w 2010 r. wg klasyfikacji budżetowej przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik nr 1 do informacji. Dane o dochodach budżetowych w części 34 w latach 2009 – 2010 prezentuje wykres 1.

Wykres 1

Plan i realizacja dochodów w części 34 w latach 2009 – 2010

Na koniec 2010 r. w części 34 wystąpiły należności w kwocie 2 236,1 tys. zł, w tym zaległości netto – 1 546,2 tys. zł. W porównaniu do wielkości wykazanych na koniec

¹⁴ Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1-6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.).

2009 r.¹⁵, należności były niższe o 110,0 tys. zł, a zaległości netto niższe o 367,4 tys. zł. Zaległości dotyczyły głównie niezwróconych przez beneficjentów kwot dotacji udzielonych na projekty realizowane w ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL (2 082,8 tys. zł) z lat poprzednich. Wobec podmiotów zalegających z wpłatą dysponent części podejmował prawidłowe działania, m.in. kierował wezwania do zwrotu należnych środków oraz podejmował czynności w celu wykorzystania weksli stanowiących zabezpieczenie umów. Trzem beneficjentom, na ich uzasadniony wniosek, rozłożono spłatę należności na raty. W 2010 r. MRR nie dokonywało umorzeń, ani zaniechań poboru należności budżetu państwa.

Wydatki

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia z punktu widzenia kryteriów legalności, gospodarności, celowości oraz rzetelności wydatkowanie środków budżetowych w części 34 budżetu państwa. Powyższa ocena wynika z ustaleń kontroli dotyczących dotacji, wydatków majątkowych oraz wydatków bieżących MRR, w tym na wynagrodzenia oraz zakup materiałów i usług.

Rachunek dysponenta głównego został w 2010 r. zasilony kwotą 1 932 043,3 tys. zł. Kwota ta stanowi różnicę pomiędzy kwotą środków budżetowych przekazanych przez Ministra Finansów na podstawie zgłoszonych przez MRR zapotrzebowań w wysokości 2 000 759,0 tys. zł, a środkami zwróconymi przez MRR na rachunek budżetu państwa do końca 2010 r. w kwocie 68 715,7 tys. zł, w tym kwota 7 591,7 tys. zł dotyczyła zwrotów dotacji celowych niewykorzystanych w 2010 r. Na rachunek MRR w ciągu 2010 r. wpłynęły zwroty dotacji celowych w łącznej kwocie 17 505,3 tys. zł, z czego 9 913,6 tys. zł MRR wykorzystało na wydatki. Badanie wpływu środków w odniesieniu do stanu środków na ww. rachunku na koniec poszczególnych miesięcy 2010 r., nie wykazało przypadków zapotrzebowania środków w wysokości nadmiernej w stosunku do potrzeb. Po zakończeniu roku budżetowego niewykorzystane środki budżetowe w łącznej kwocie 163 373,4 tys. zł, w tym z tytułu zwróconych przez beneficjentów w okresie przejściowym niewykorzystanych części dotacji w kwocie 163 371,1 tys. zł, zostały zwrócone na rachunek budżetu państwa w terminach określonych w rozporządzeniu w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹⁶. Przyczyny niepełnego wykorzystania środków dotacji celowych przedstawiono w dalszej części tego rozdziału.

¹⁵ Na koniec 2009 r. w części 34 należności pozostałe do zapłaty wynosiły 2 346,1 tys. zł, w tym zaległości netto 1 913,6 tys. zł.

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. (Dz. U. Nr 245, poz. 1637).

Wydatki budżetu państwa w części 34 określone pierwotnie w kwocie 1 572 163,0 tys. zł zostały zwiększone poprzez przeniesienie wydatków pomiędzy częściami budżetowymi oraz środkami z rezerwy celowej o 28,3% do kwoty 2 017 833,3 tys. zł. Wydatki zrealizowano w kwocie 1 768 669,0 tys. zł, co stanowiło 87,7% planu po zmianach.

Największy udział w strukturze wydatków miały wydatki zrealizowane w dziale 758 *Różne rozliczenia* w kwocie 1 206 846,5 tys. zł, co stanowiło 88,3% planu po zmianach oraz 68,2% wydatków zrealizowanych ogółem w części 34. Największe wydatki poniesiono w rozdziale 75861 *Regionalne Programy Operacyjne* – 733 648,9 tys. zł, tj. 88,5% planu po zmianach oraz w rozdziale 75862 *Program Operacyjny Kapitał Ludzki* – 473 197,6 tys. zł, tj. 88,2% planu po zmianach. W dziale tym wystąpiło również największe kwotowo niewykonanie wydatków, tj. w wysokości 159 159,1 tys. zł, z czego w rozdziale 75861 – 95 774,0 tys. zł i w rozdziale 75862 – 63 385,1 tys. zł.

Wydatki w części 34 poniesiono głównie (1 734 403,4 tys. zł, tj. 98,1% wydatków ogółem) na finansowanie programów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, w tym na realizację NSRO 2007-2013 wydatkowano kwotę 1 688 596,4 tys. zł, tj. 88,1% planu po zmianach. Limity wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej nie zostały przekroczone.

Niższe od planowanego wykonanie wydatków wynikało głównie z dokonanych już w 2011 r. przez beneficjentów zwrotów niewykorzystanych do końca 2010 r. kwot dotacji celowych udzielonych przez MRR na realizację programów operacyjnych NSRO 2007-2013 oraz Mechanizmów Finansowych. Środki dotacji nie zostały w pełni wykorzystane głównie z powodu późniejszego niż zakładano podpisywania umów z beneficjentami, niepełnego wykorzystania środków na szkolenia przez Instytucje Pośredniczące, przesunięcia na 2011 r. realizacji części zadań, niższego niż dotacjobiorcy pierwotnie planowali zapotrzebowania na środki oraz rezygnacji niektórych beneficjentów z realizacji projektów. Powody niższej realizacji wydatków bieżących i majątkowych przedstawiono w dalszej części informacji.

W 2010 r. budżet części 34 zwiększono środkami z rezerwy celowej budżetu państwa o łączną kwotę 440 852,5 tys. zł, z przeznaczeniem na dotacje celowe dla samorządów województw na realizację 16 RPO i komponentu regionalnego PO KL oraz operatorów Funduszy: Stypendialno-Szkoleniowego i dla Organizacji Pozarządowych realizowanych w ramach Mechanizmów Finansowych, na pokrycie kosztów projektu realizowanego przez MRR w ramach POPT *Wsparcie przygotowania i realizacji projektów kluczowych w ramach inicjatywy „project pipeline”*, na realizację II etapu prac związanych z wykonaniem studium

wykonalności projektu PO RPW *Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej* oraz na sfinansowanie dodatków służby cywilnej oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego (wraz z pochodnymi). Z przyznanej kwoty zgodnie z przeznaczeniem wydatkowano łącznie 359 196,4 tys. zł, tj. 81,5%. Niższa realizacja tych wydatków wynikała m.in. ze zwrotów przez beneficjentów niewykorzystanych kwot dotacji w związku z opóźnieniami w realizacji projektów lub z niższego zapotrzebowania na środki niż dotacjobiorcy pierwotnie planowali.

Minister Rozwoju Regionalnego, realizując uprawnienia dysponenta głównego, w 2010 r. dokonał 113 zmian w planie wydatków budżetu państwa części 34 na łączną kwotę 192 493,2 tys. zł, polegających na przeniesieniu kwot pomiędzy rozdziałami i paragrafami klasyfikacji budżetowej w ramach jednego działu. Zmiany zostały dokonane w sposób celowy i zgodny z art. 171 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Na podstawie badania próby decyzji Ministra Rozwoju Regionalnego w kwocie 8 673,9 tys. zł wydanych w lipcu 2010 r. stwierdzono, że decyzje powodujące zmianę wysokości wydatków majątkowych poprzedzone zostały, zgodnie z art. 171 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, uzyskaniem zgody Ministra Finansów.

Zmian w planie wydatków części 34 dokonano również na podstawie decyzji Ministra Finansów. Zmiany dotyczyły przeniesień wydatków pomiędzy częściami budżetowymi (na sfinansowanie projektu w ramach PO RPW), a także pomiędzy działami klasyfikacji budżetowej (w celu zapewnienia środków na dotacje celowe w ramach PO KL).

W grudniu 2010 r. dysponent części 34, w związku z nadmiarem posiadanych środków na realizację poszczególnych programów operacyjnych, dokonał na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, blokady na kwotę 37 866,0 tys. zł. Przyczyny niższego niż planowano wykonania wydatków i związanej z tym blokady środków zostały opisane we wcześniejszej części tego rozdziału.

Zestawienie wydatków budżetu państwa w części 34 wg klasyfikacji budżetowej przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik nr 2 do informacji.

Na realizację wydatków bieżących w części 34 wydatkowano w 2010 r. kwotę 224 179,3 tys. zł¹⁷, tj. 88,2% planu po zmianach, w tym na wynagrodzenia (bez pochodnych) 95 001,7 tys. zł, tj. 96,1% planu po zmianach. Na zakup towarów i usług wydatkowano 111 109,9 tys. zł¹⁸, tj. 82,2% planu po zmianach, w tym wydatki MRR wyniosły 96 994,7 tys. zł, tj. 83,3% planu po zmianach. Niższa od planowanej realizacja wydatków w MRR wynikała m.in. z niższych kosztów organizacji spotkań i szkoleń, przesunięcie

¹⁷ W §§ 401-498.

¹⁸ W §§ 417-495, z wyłączeniem § 444.

na 2011 r. niektórych zadań (np. przeprowadzenia badań ewaluacyjnych oraz kontroli zewnętrznych i krzyżowych), oszczędności przetargowych oraz niższych kosztów delegacji.

Przeciętne zatrudnienie w części 34 w 2010 r. wyniosło 1073 osoby (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych) i było niższe od planowanego o 131,5 osób, tj. o 10,9%. W porównaniu do 2009 r. zatrudnienie wzrosło o 93 osoby, tj. o 9,5%. Wzrost zatrudnienia spowodowany był przejęciem przez MRR w drugiej połowie 2009 r. od Ministerstwa Finansów zadań związanych z utrzymaniem i rozwojem KSI SIMIK 2007-2013 oraz koniecznością wzmocnienia komórek wspierających i wdrażających NSRO 2007-2013. W 2010 r. kontynuowano także proces organizacji powołanego rok wcześniej CPE.

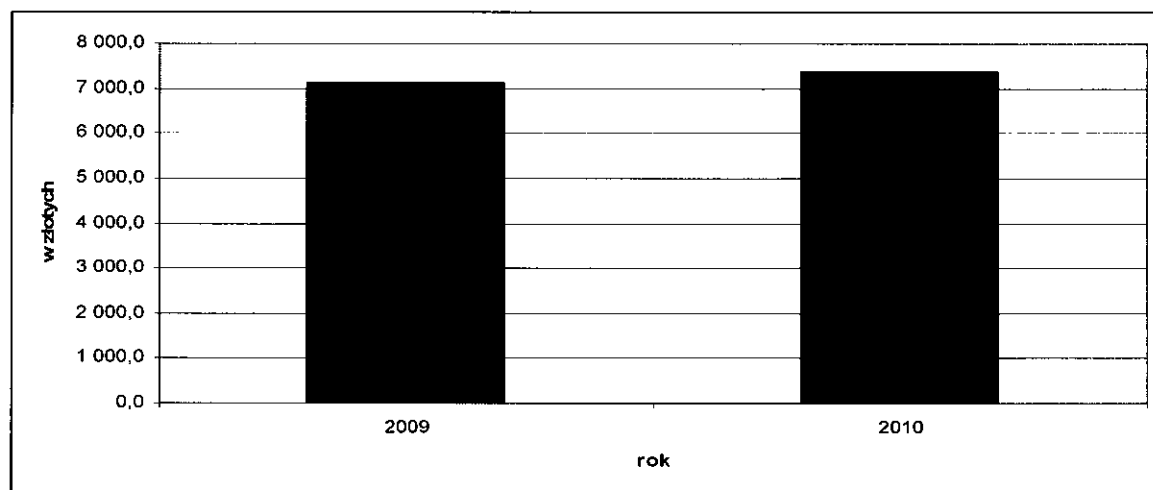
Wydatki na wynagrodzenia (bez pochodnych) w części 34 zostały zrealizowane w kwocie 95 001,7 tys. zł, tj. 96,1% planu po zmianach oraz 113,1% wydatków zrealizowanych w 2009 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (uwzględniając dodatkowe wynagrodzenie roczne) w 2010 r. wyniosło 7 378,20 zł i było wyższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2009 r. o 3,3%.

Z ustaleń kontroli wynika, że siedmiu osobom zajmującym w MRR kierownicze stanowiska państwowe („R”), za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 r., wypłacono wynagrodzenie w wysokości wynagrodzenia przysługującego tym osobom w grudniu 2008 r.¹⁹

Dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w 2010 r. przedstawiono w załączniku nr 3 do informacji. Średnie wynagrodzenie w latach 2009-2010 w części 34 prezentuje wykres 2.

Wykres 2

Średnie miesięczne wynagrodzenie w części 34 w latach 2009-2010

¹⁹ Wynagrodzenia obliczone na podstawie art. 3 ust. 2e ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 20, poz. 101 ze zm.) oraz art. 29h ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255 ze zm.) – w brzmieniu obowiązującym w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 r.

Na wydatki inwestycyjne w MRR wykorzystano kwotę 5 452,1 tys. zł, tj. 40,1% planu po zmianach. Plan zadań inwestycyjnych MRR na 2010 r. obejmował 24 zadania, z czego w pełni zrealizowano 17. Zrealizowane zadania dotyczyły m.in. rozbudowy sieci teleinformatycznej oraz monitoringu serwerowni, przebudowy i montażu wentylacji mechanicznej i klimatyzacji sal konferencyjnych, modernizacji wejścia, budowy Lokalnego Systemu Informatycznego i zakupu samochodu. Niepełne wykonanie wydatków wynikało m.in. z przedłużających się procedur przetargowych i ponad trzymiesięcznego oczekiwania na pozwolenie budowlane w ramach zadania *Wykonanie projektów i przebudowa Sali kinowej na salę konferencyjną z zapleczem techniczno-komunikacyjnym*, długiego terminu uzgodnień między komórkami MRR zakresu prac w ramach zadania *Przebudowa i adaptacja pomieszczeń zlokalizowanych w siedzibie MRR od strony ul. Żurawiej*, przesunięcia na 2011 r. realizacji części zadania *Rozbudowa systemów informatycznych oraz zakup sprzętu komputerowego, sieciowego oraz majątkowych autorskich licencji oprogramowania* i *Rozwój KSI SIMIK* oraz oszczędności przetargowych.

Nie zrealizowano planowanego na 2010 r. jednego z przedsięwzięć w ramach zadania *Budowa Podsystemu Monitorowania EFS*²⁰, które jest kontynuowane od 2008 r. W 2010 r. poniesiono na to zadanie wydatki w kwocie 151,7 tys. zł, tj. 73,1% planu po zmianach i 4,1% planu pierwotnego (plan w ciągu roku zmniejszono o 3 492,4 tys. zł). Wykorzystanie środków w poprzednich latach także było niskie. Realizacja wydatków w 2008 r. wyniosła 9% planu po zmianach, a w 2009 r. 84,6% planu po zmianach (przy czym plan wydatków zmniejszono o 426,6 tys. zł). Wynika to z faktu, że po raz trzeci od 2008 r. przesunięto na kolejny rok budżetowy realizację modułu *Podsystemu pn. Hurtownia Danych*. Jak wyjaśniono w trakcie kontroli NIK, realizację tego modułu przesunięto na 2011 r. z uwagi na złożoność systemu. Zdaniem NIK, trzyletnia nieskuteczność w realizacji części ww. zadania świadczy o jego przygotowaniu bez rozeznania realnych możliwości Ministerstwa w tym zakresie.

Szczegółowym badaniem objęto wydatki bieżące i majątkowe w kwocie 44 811,5 tys. zł²¹, co stanowiło 43,7% ogółu wydatków bieżących i majątkowych MRR. Ustalono, że zostały one poniesione zgodnie z planem finansowym, w sposób celowy i gospodarny, zgodnie z zasadami zawartymi w art. 44 ustawy o finansach publicznych. Płatności za dostarczone towary i usługi dokonano w terminach i wysokościach określonych w umowach. Wszystkich zakupów dokonano po uzyskaniu akceptacji głównego księgowego.

²⁰ Na realizację tego zadania składa się m.in. rozbudowa Generatorów Wniosków Aplikacyjnych i Płatniczych oraz Systemu Wizualizacji Projektów, budowa Hurtowni Danych, itd.

²¹ Badaniem objęto również kwotę 138,1 tys. zł z budżetu środków europejskich.

Badanie siedmiu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego o łącznej wartości 11 257,9 tys. zł wykazało, że zostały one przeprowadzone zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych.

Na koniec 2010 r. w cz. 34 wystąpiły zobowiązania w kwocie 7 269,7 tys. zł, głównie (94,8%) z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi w kwocie 6 894,0 tys. zł. Zobowiązania wymagalne wyniosły 0,7 tys. zł i były wynikiem wstrzymania płatności zakwestionowanego przez MRR zobowiązania za usługi lotnicze.

Dotacje budżetowe

NIK pozytywnie ocenia prawidłowość udzielania i rozliczania dotacji w części 34.

Wydatki z tytułu dotacji (z uwzględnieniem zwrotu środków przez beneficjentów) zrealizowano w kwocie 1 537 605,2 tys. zł, tj. 88,0% planu po zmianach, w tym na wydatki inwestycyjne 481 790,0 tys. zł, tj. 87,9% planu po zmianach, w tym m.in. na:

- RPO – 733 648,9 tys. zł, tj. 88,5% planu po zmianach,
- PO KL – 647 609,9 tys. zł, tj. 88,7% planu po zmianach,
- PO RPW – 87 376,3 tys. zł, tj. 97,4% planu po zmianach,
- Mechanizmy Finansowe 2004-2009 – 42 162,7 tys. zł, tj. 69,6% planu po zmianach,
- PO PT 2007-2013 – 21 358,6 tys. zł, tj. 89,0% planu po zmianach,
- PO IG – 5 242,3 tys. zł, tj. 39,5% planu po zmianach.

Powody niższej realizacji wydatków na dotacje zostały przedstawione w podrozdziale *Wydatki* (s. 14).

Szczegółową kontrolą objęto dotacje celowe na łączną kwotę 363 367,6 tys. zł²² (w tym 105 454,8 tys. zł z rezerwy celowej), co stanowiło 20,5% wydatków budżetu państwa w części 34 i 23,6% kwoty wydatkowanej w części 34 na dotacje. Ustalono, że dotacje przekazywano na podstawie umów sporządzonych zgodnie z wymogami art. 150 ustawy o finansach publicznych²³, w terminach oraz wysokości wynikającej z zawartych umów, harmonogramów płatności oraz przedkładanych przez dotacjobiorców rozliczeń. Uruchamianie środków na dotacje celowe z rezerwy budżetu państwa następowało zgodnie

²² Dotacje udzielone m.in.: samorządom województw lubelskiego i dolnośląskiego w ramach PO KL, mazowieckiego i śląskiego w ramach RPO, pomorskiego i kujawsko-pomorskiego w ramach POPT, a także Polskiej Organizacji Turystycznej w ramach PO IG, Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach PO RPW i firmie ECORYS Polska Sp. z o.o. w ramach Mechanizmów Finansowych.

²³ Badaniem w tym zakresie objęto umowy zawarte w 2010 r. Umowy zawierane przed 2010 r. zostały objęte kontrolą w trakcie kontroli wykonania budżetu państwa w 2009 r. w części 34 Rozwój regionalny.

z przyjętą przez MRR *Procedurą*²⁴. Objęte kontrolą sprawozdania i wnioski o płatność były terminowo składane przez dotacjobiorców oraz weryfikowane i zatwierdzane w MRR. Tym samym, wniosek sformułowany przez NIK po kontroli wykonania budżetu państwa w 2009 r., dotyczący kontynuowania działań dyscyplinujących beneficjentów do terminowego rozliczenia dotacji, został zrealizowany. Instytucje Zarządzające danym programem operacyjnym dokonywały okresowych ocen wykorzystania dotacji na podstawie sprawozdań składanych przez dotacjobiorców, zgodnie z zapisami poszczególnych umów. Niewykorzystane środki w łącznej kwocie 23 854,2 tys. zł zostały zwrócone przez dotacjobiorców na rachunki bieżące wydatków MRR, w terminie wynikającym z art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, tj. do 31 stycznia 2011 r.

Budżet środków europejskich

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację budżetu środków europejskich w części 34.

Minister Rozwoju Regionalnego, na podstawie art. 188 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, upoważnił 67 instytucji uczestniczących w procesie realizacji programów operacyjnych (w tym dwa departamenty MRR) do wydawania zgody na dokonywanie zleceń płatności, o których mowa w art. 188 ust. 1 ww. ustawy. Wystawione upoważnienia, zawierające limity kwot wydatków dla poszczególnych instytucji, podlegały w trakcie roku zmianom w związku z uruchomieniem środków rezerwy celowej lub przesunięciami środków pomiędzy instytucjami w ramach budżetu przeznaczonego na poszczególne programy. Z końcem grudnia 2009 r. z BGK zawarto umowy rachunków pomocniczych do obsługi wypłat na współfinansowanie realizacji programów z udziałem środków europejskich, wypłat w walutach wymiennalnych oraz obsługi szczególnych płatności, a także świadczenia usług w portalu komunikacyjnym BGK-Zlecenia w zakresie obsługi zleceń płatności. Tym samym, w ocenie NIK, nowy system finansowania programów operacyjnych z udziałem środków UE został wdrożony w terminie umożliwiającym jego funkcjonowanie z początkiem 2010 r.

Wydatki budżetu środków europejskich w części 34, zaplanowane pierwotnie w kwocie 7 857 299,0 tys. zł, zostały zwiększone poprzez przeniesienie wydatków pomiędzy częściami budżetowymi oraz środkami z rezerwy celowej o 134,1% do kwoty 18 396 846,3 tys. zł i zostały zrealizowane w wysokości 17 930 065,2 tys. zł, tj. 97,5% planu po zmianach.

²⁴ *Procedura uruchamiania oraz przyznawania zapewnienia finansowania przedsięwzięć ze środków rezerwy celowej budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich dla programów i projektów realizowanych w ramach NSS 2007-2013 oraz Funduszu Spójności 2004-2006, MF EOG, NMF i SPPW na 2010 rok z części 83, poz. 8, 19, 98, 99 z dnia 3 marca i 5 października 2010 r.*

Wydatki poniesiono na finansowanie programów realizowanych w ramach NSRO 2007-2013 oraz SPPW. Limity wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej nie zostały przekroczone. Niższe wykonanie planu wydatków wynikało głównie z opóźnień w realizacji przez beneficjentów harmonogramów wydatków w ramach umów o dofinansowanie projektów oraz rezygnacji przez beneficjentów z wnioskowania o kolejne transze zaliczki, uzasadnianej nagłym atakiem zimy.

Największe wydatki zrealizowano w dziale 758 *Różne rozliczenia* w kwocie 16 779 051,9 tys. zł, co stanowiło 98,1% planu po zmianach oraz 93,6% wydatków zrealizowanych ogółem w części 34. Największe wydatki poniesiono w rozdziale 75861 *Regionalne Programy Operacyjne* – 13 136 523,1 tys. zł, tj. 98,7% planu po zmianach oraz w rozdziale 75862 *Program Operacyjny Kapitał Ludzki* – 3 642 528,8 tys. zł, tj. 96,2% planu po zmianach.

W 2010 r. budżet części 34 zwiększono środkami z rezerwy celowej budżetu środków europejskich o łączną kwotę 10 503 627,4 tys. zł, z przeznaczeniem na finansowanie 16 RPO, komponentu regionalnego PO KL, PO RPW oraz na realizację dwóch projektów systemowych w ramach PO KL, tj. *Doskonalenie zawodowe pracowników wymiaru sprawiedliwości* oraz *Decydujemy razem. Wzmocnienie mechanizmów partycypacyjnych w kreowaniu i wdrażaniu polityk publicznych oraz podejmowaniu decyzji publicznych*.

Minister Rozwoju Regionalnego, realizując uprawnienia dysponenta głównego, dokonał w 2010 r. 24 zmian w planie wydatków budżetu środków europejskich części 34 na łączną kwotę 202 387,6 tys. zł, polegających na przeniesieniu kwot pomiędzy rozdziałami i paragrafami klasyfikacji budżetowej w ramach jednego działu. Zmiany zostały dokonane w sposób celowy i zgodny z art. 171 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Na podstawie badania próby decyzji Ministra Rozwoju Regionalnego w kwocie 6 085,0 tys. zł wydanych w lipcu 2010 r. stwierdzono, że decyzje powodujące zmianę wysokości wydatków majątkowych poprzedzone zostały, zgodnie z art. 171 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, uzyskaniem zgody Ministra Finansów na dokonanie zmiany w planie wydatków majątkowych. Zmiany w planie wydatków części 34 dokonano również na podstawie decyzji Ministra Finansów. Zmiany dotyczyły przeniesień wydatków pomiędzy częściami budżetowymi (z części 42 – Sprawy wewnętrzne, 85/06 – Województwa lubelskie i 85/30 – Województwo wielkopolskie do części 34 oraz z części 34 do części 31 – Praca) na sfinansowanie projektów w ramach PO RPW oraz Lubelskiego i Wielkopolskiego RPO, a także pomiędzy działami klasyfikacji budżetowej w celu zapewnienia środków na realizację projektów systemowych PO KL.

W trakcie roku dokonywano analizy zleceń płatności składanych przez upoważnione instytucje i, w przypadku wystąpienia błędów, podejmowano działania w celu ich skorygowania lub anulowania. W celu wyeliminowania potencjalnych błędów, organizowane były spotkania z przedstawicielami instytucji upoważnionych do składania zleceń. Istotne kwestie związane z realizacją płatności przekazywane były ww. instytucjom również w formie pisemnej. NIK jako rzetelne oceniała działania podjęte przez MRR w związku z nadzorem nad realizacją budżetu środków europejskich w części 34.

Zestawienie wydatków budżetu środków europejskich w części 34 wg klasyfikacji budżetowej przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik nr 4 do informacji.

Wydatki w układzie zadaniowym

Kontrola wykazała, że dysponent części 34, zgodnie z art. 124 pkt 9 poprzedniej ustawy o finansach publicznych²⁵, dołączył do projektu ustawy budżetowej na 2010 r. zestawienie budżetu w układzie zadaniowym obejmujące zadania, podzadania i działania w ramach pięciu funkcji państwa²⁶ wraz z opisem celów, mierników wykonania oraz kosztów ich realizacji. W wyniku dokonanych w trakcie roku zmian budżet części 34 realizowany był w ramach siedmiu funkcji państwa²⁷.

Szczegółową kontrolą objęto sześć podzadań realizowanych w ramach zadania 17.3 *Koordinacja realizacji NSRO 2007-2013 oraz zarządzanie i wdrażanie programów operacyjnych*. Dotyczyły one zarządzania krajowymi programami operacyjnymi oraz programami EWT i EISP. Na objęte kontrolą podzadania, finansowane w ramach realizowanych przez MRR projektów pomocy technicznej poszczególnych programów operacyjnych, poniesiono w 2010 r. wydatki w kwocie 216 105,3 tys. zł, tj. 84,8% planu po zmianach. Zdaniem NIK, cele dla tych podzadań określono zgodnie ze standardami definiowania celów dla jednostek sektora finansów publicznych, zaś podzadania odzwierciedlały obszar działalności dysponenta części 34. Dla objętych kontrolą podzadań dysponent części 34 określił miernik zdefiniowany jako *wartość środków certyfikowanych do KE do wartości alokacji*. Wartość mierników zaplanowanych w ramach wszystkich objętych kontrolą podzadań została osiągnięta.

²⁵ Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.), obowiązująca w trakcie opracowywania materiałów do projektu ustawy budżetowej na 2010 r.

²⁶ Funkcje państwa: nr 3 *Działalność edukacyjna, wychowawcza i opiekuńcza państwa*, nr 6 *Koordinacja polityki gospodarczej kraju*, nr 15 *Polityka zagraniczna*, nr 17 *Zapewnienie równomiernego rozwoju kraju*, nr 22 *Planowanie strategiczne oraz obsługa administracyjna i techniczna*.

²⁷ Poza ww. funkcjami państwa, również funkcje: nr 13 *Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny* i nr 16 *Sprawy obywatelskie*.

Plan wydatków w układzie zadaniowym był na bieżąco uaktualniany, stosownie do zmian wprowadzanych do planu finansowego oraz planu rzeczowo-finansowego części 34. Ewidencja budżetu zadaniowego prowadzona była poprzez zastosowanie rozbudowanej analityki kont księgowych, w powiązaniu z ewidencją budżetu wg obowiązującej klasyfikacji budżetowej, co umożliwiało rozliczenie wydatków w podziale na zadania, podzadania i działania budżetowe.

Ministerstwo, zgodnie z pkt 89 szczegółowych zasad opracowywania materiałów do ustawy budżetowej na 2010 r., określiło działania wchodzące w skład objętych kontrolą podzadań, m.in. takie jak: *wsparcie zarządzania i realizacji programów oraz koszty funkcjonowania, ewaluacja, informacja i promocja, funkcjonowanie instytucji wspierających IZ/IK*. Dla każdego działania wykazane zostały planowane wydatki, źródła ich finansowania oraz jednostki realizujące działania. W ewidencji finansowo-księgowej koszt realizacji poszczególnych działań ewidencjonowany był ponadto w podziale na grupy kosztów.

Inne ustalenia kontroli

Realizacja Funduszu Spójności

Środki przyznane Polsce z Funduszu Spójności powinny zostać wykorzystane do końca 2010 r. Spośród 130 projektów realizowanych w ramach FS (wg stanu na 18 marca 2011 r.) zakończyła się realizacja 102 projektów z kwotą dofinansowania ze środków Funduszu 4 000 249,5 tys. euro, co stanowiło 71,0% alokacji na lata 2000-2006²⁸. W związku z ryzykiem niezakończenia niektórych projektów FS do końca 2010 r., spowodowanym powodnią oraz kryzysem finansowym, na mocy noty KE z dnia 24 września 2010 r., IZ wystąpiła z wnioskiem o przedłużenie terminu kwalifikowalności wydatków²⁹ dla 28 projektów z kwotą dofinansowania 1 635 184,9 tys. euro, tj. 29,0% alokacji na lata 2000-2006. W odniesieniu do 24 projektów (z kwotą dofinansowania ze środków Funduszu 1 573 393,8 tys. euro), strona polska oczekuje na decyzję KE. W przypadku pozostałych czterech projektów (1,1% alokacji), KE wydała negatywną decyzję odnośnie wydłużenia terminu kwalifikowalności wydatków. Obecnie trwają prace zmierzające do ostatecznego rozliczenia tych inwestycji oraz przygotowania niezbędnych dokumentów zamknięcia projektów.³⁰

²⁸ W tym projekty ISPA, które po akcesji Polski do UE w roku 2004 kontynuowane są w ramach FS.

²⁹ Zgodnie z notą KE realizacja projektów może zostać przedłużona do końca 2011 r., a w przypadku dużych projektów, z wkładem Funduszu Spójności powyżej 100 mln euro, do końca 2012 r.

³⁰ Zgodnie z obowiązującymi zasadami rozliczania projektów, beneficjent ma czas do 12 miesięcy od daty kwalifikowalności wydatków na dokonanie ostatecznego zakończenia prac w ramach projektu.

Do końca 2010 r. z FS dokonano płatności w kwocie 4 652 729,2 tys. euro, natomiast wartość przekazanych do Instytucji Płatniczej wniosków o płatność ze środków FS wyniosła 4 900 365,8 tys. euro. Stanowiło to odpowiednio 82,8% i 87,0% alokacji na lata 2000-2006, podczas gdy na koniec 2009 r. wykorzystanie dostępnej alokacji wynosiło odpowiednio 65,8% i 73,4%. W porównaniu do stanu na koniec 2009 r. wykorzystanie dostępnej alokacji wzrosło odpowiednio o 17,0 i 13,6 punktu procentowego.

W celu zapewnienia sprawnego zakończenia i rozliczenia inwestycji w ramach FS, IZ podjęła, poza wystąpieniem do KE o przedłużenie okresu kwalifikowalności wydatków dla ww. projektów, również inne działania, m.in. organizowano spotkania z podmiotami uczestniczącymi w procesie zamykania projektów FS oraz prowadzono działania w celu pełnego wykorzystania oszczędności pojawiających się w projektach. Wobec czterech projektów zdecydowano o zastosowaniu mechanizmu fazowania, który ma na celu wyłączenie części zadań z projektów realizowanych dotychczas z FS i przeniesienie ich do perspektywy finansowej 2007-2013. Zdaniem NIK, MRR podjęło skuteczne działania w celu jak najwyższego wykorzystania środków Funduszu Spójności i należy uznać, że wniosek w tej sprawie, sformułowany po kontroli wykonania budżetu państwa w 2009 r., został zrealizowany. Jednocześnie NIK wnioskowała o kontynuowanie przez IZ działań w celu jak najpełniejszej realizacji Strategii wykorzystania FS.

Realizacja NSRO 2007-2013

Wdrożenie nowego systemu przepływów finansowych w ramach programów operacyjnych NSRO 2007-2013

W związku ze zmianą ustawy o finansach publicznych, która wprowadziła pojęcie budżetu środków europejskich, oraz wdrożeniem nowego systemu przepływów finansowych w programach operacyjnych realizowanych z udziałem środków europejskich, w lipcu 2009 r. w MRR powołany został Zespół ds. wdrożenia nowej ustawy, w prace którego zaangażowanych było większość komórek organizacyjnych MRR. Zadaniem Zespołu było podjęcie działań o charakterze organizacyjnym i merytorycznym w celu płynnego wdrożenia nowego systemu przepływów finansowych w ramach programów operacyjnych NSRO 2007-2013³¹.

W oparciu o przygotowany plan pracy, Zespół na bieżąco weryfikował realizowane przez komórki organizacyjne MRR zadania związane z wdrożeniem nowych przepisów. Zadania

³¹ Nowy system obejmuje również Szwajcarsko-Polski Program Współpracy, którego realizację opisano w dalszej części tego rozdziału.

te dotyczyły m.in. opracowania harmonogramu zmian w dokumentach programowych, przygotowania ogólnego opisu i zasad przepływów finansowych w programach operacyjnych oraz analizy potrzeb zmian kontraktów wojewódzkich. Przygotowano program działań informacyjnych o zmianach systemu płatności, dokonano analizy potrzeby rozbudowy i modyfikacji KSI SIMIK 2007-2013, a także monitorowano prace nad rozporządzeniami wykonawczymi przygotowywanymi przez MF. Przy udziale BGK opracowano procedury zwrotu wypłaconych środków, a także monitorowano podpisywanie umów z BGK przez pozostałych dysponentów części budżetowych i przygotowanie BGK do wypłaty środków.

Zespół, zgodnie z założeniami planu pracy, opracował szczegółowy harmonogram zmian dokumentów w związku ze zmianą ustawy o finansach publicznych, w tym rozporządzeń wykonawczych do ustawy, programów operacyjnych, wytycznych horyzontalnych, szczegółowych opisów priorytetów, porozumień międzyinstytucjonalnych, instrukcji wykonawczych oraz podręczników. Na bieżąco monitorowano wprowadzanie w dokumentach programowych koniecznych zmian. Rozporządzenie w sprawie warunków i trybu rozliczania zaliczek oraz zakresu i terminów składania wniosków o płatność w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, wydane przez Ministra Rozwoju Regionalnego na podstawie art. 189 ust. 4 ustawy, weszło w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.³²

Opis zmian systemu przepływu środków europejskich przesłany został do instytucji zaangażowanych we wdrażanie programów operacyjnych oraz udostępniony beneficjentom za pośrednictwem strony internetowej MRR. Ponadto, Zespół opracował harmonogram szkoleń i, przy wykorzystaniu specjalnie do tego celu przygotowanego zestawu szkoleniowego, przeprowadził szkolenia ok. 300 pracowników instytucji zaangażowanych we wdrażanie NSRO 2007-2013. Podczas szkoleń prezentowano m.in. zagadnienia dotyczące różnic w systemie finansowania wydatków na programy operacyjne, nowych rozwiązań systemowych w zakresie finansów publicznych, konsekwencji wejścia w życie nowej ustawy o finansach publicznych oraz wpływu ustawy na planowanie i realizację budżetu w ramach programów oraz na dokumenty programowe.

Planowanie i realizacja wydatków budżetu środków europejskich na programy operacyjne NSRO 2007-2013

Zgodnie z art. 120 ust. 3a ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, Minister Rozwoju Regionalnego opracował i przedstawił Ministrowi Finansów materiały

³² Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 18 grudnia 2009 r. (Dz. U. Nr 223, poz. 1786).

do projektu ustawy budżetowej w zakresie programów finansowanych m.in. z udziałem środków europejskich. Materiały te przygotowano na podstawie danych przedłożonych przez dysponentów poszczególnych części budżetowych. Dane te zweryfikowane zostały przez MRR przy uwzględnieniu wartości wydatków wynikających z zawartych umów o dofinansowanie projektów (na podstawie informacji z KSI SIMIK 2007-2013), poziomu dotychczasowej realizacji wydatków, wieloletnich perspektyw wykorzystania środków oraz limitu wydatków na poszczególne programy uzgodnionego z Ministerstwem Finansów.

Część środków zaplanowanych na realizację programów operacyjnych ujęta została w rezerwie celowej przeznaczonej na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich. Zgodnie z art. 154 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, podziału tej rezerwy dokonuje Minister Finansów na wniosek Ministra Rozwoju Regionalnego.

W porozumieniu z Ministerstwem Finansów w rezerwie celowej ujęto: 25% wydatków na PO IG, 20% wydatków na PO RPW, 40% wydatków na PO KL, 50% wydatków na PO IiŚ i SPPW oraz 60% wydatków na RPO. W rezerwie celowej zabezpieczono również środki na projekty, które uzyskały decyzję o zapewnieniu finansowania. Przy określeniu podziału środków pomiędzy częściami budżetowymi i rezerwą celową wzięto pod uwagę m.in. poziom kontraktacji w poszczególnych programach oraz sposób wdrażania tych programów.

Badanie 10 wniosków o uruchomienie środków z rezerwy celowej budżetu środków europejskich w kwocie 754 110,1 tys. zł wykazało, że zostały one złożone przez dysponentów poszczególnych części budżetowych i zweryfikowane przez MRR zgodnie z przyjętą *Procedurą*.

W 2010 r. na realizację programów operacyjnych NSRO 2007-2013 z budżetu środków europejskich poniesiono wydatki w wysokości 33 408 885,4 tys. zł³³, tj. 96,9% planu po zmianach, z tego na 16 RPO – 13 255 620,4 tys. zł (98,7% planu po zmianach), na PO IiŚ – 8 284 083,7 tys. zł (98,1% planu po zmianach), na PO KL – 6 941 496,7 tys. zł (96,4% planu po zmianach), na PO IG – 3 789 131,0 tys. zł (91,9% planu po zmianach) i na PO RPW – 1 138 553,6 tys. zł (89,7% planu po zmianach).

Miesięczne informacje zbiorcze na temat wykonania wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich m.in. na programy NSRO 2007-2013, MRR sporządzało na podstawie przekazywanych przez dysponentów części budżetowych sprawozdań budżetowych. Informacje te stanowiły element bieżącego nadzoru i kontroli Ministra Rozwoju Regionalnego nad realizacją wydatków na programy operacyjne. Pozwalały one na

³³ Na finansowanie i współfinansowanie krajowych i regionalnych programów operacyjnych poniesiono również wydatki z budżetu państwa w kwocie 3 582 124,8 tys. zł, tj. 79,6% planu po zmianach.

ocenę stanu zaawansowania realizacji budżetu, jak również realizacji wydatków na programy w kontekście ustalonego celu certyfikacji. Były też brane pod uwagę przy weryfikacji wniosków dysponentów poszczególnych części budżetowych o uruchomienie środków z rezerwy celowej.

Zestawienie wydatków budżetu środków europejskich i budżetu państwa na poszczególne programy operacyjne NSRO 2007-2013 przedstawiono w załączniku nr 7 do informacji.

Kontraktowanie i certyfikowanie wydatków w programach operacyjnych NSRO 2007-2013

W ocenie NIK, IK NSRO i IK RPO w 2010 r. rzetelnie realizowały swoje obowiązki w zakresie koordynacji wdrażania funduszy strukturalnych w ramach perspektywy finansowej 2007-2013 oraz zarządzania realizacją RPO. IK NSRO prowadziła bieżący monitoring postępu finansowego i rzeczowego wdrażania NSRO oraz realizacji przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 12 stycznia 2010 r. *Planu wydatkowania środków w 2010 r. w programach współfinansowanych z funduszy europejskich w ramach NSRO 2007-2013*. IK NSRO podjęła również działania m.in. w zakresie koordynacji prac nad przygotowaniem i aktualizacją procedur i dokumentów związanych z realizacją NSRO 2007-2013 oraz wzięła udział w procesie wdrażania nowych rozwiązań w zakresie przepływów finansowych wynikających ze zmian ustawy o finansach publicznych. IK RPO prowadziła bieżący monitoring stanu wdrażania poszczególnych RPO. Organizowano spotkania z przedstawicielami regionów w celu omówienia pojawiających się trudności oraz propozycji środków zaradczych i usprawnień. Ponadto, w związku z wejściem w życie nowej ustawy o finansach publicznych, IK RPO z końcem 2009 r. dokonała modyfikacji zapisów Kontraktów Wojewódzkich, a także koordynowała proces dokonywania zmian w RPO.

Do końca 2010 r.³⁴ in stytucje zaangażowane w realizację programów operacyjnych³⁵ NSRO 2007-2013 zawarły z beneficjentami 50,5 tys. umów o dofinansowanie projektu na całkowitą kwotę dofinansowania ze środków UE 154 462 291,8 tys. zł, co stanowiło 57,7% alokacji na programy operacyjne na lata 2007-2013³⁶. W tym samym okresie wartość wydatków uznanych do refundacji ze środków UE, wykazanych przez beneficjentów w zatwierdzonych wnioskach o płatność wyniosła 46 385 384,1 tys. zł, co stanowiło 17,3% alokacji na lata 2007-2013. Do końca 2010 r. do KE certyfikowano wydatki ze środków UE

³⁴ Od początku realizacji programów operacyjnych.

³⁵ Dotyczy pięciu krajowych PO, 16 RPO oraz trzech programów EWT, dla których Minister Rozwoju Regionalnego pełni funkcję IZ.

³⁶ Kwota alokacji dla krajowych PO i 16 RPO wg załącznika nr 16 do ustawy budżetowej na 2010 r., tabela 1: *Limity zobowiązań w kolejnych latach obowiązywania NSRO, SPPW i Europejskiego Funduszu Rybackiego (EFR)*. Kurs przyjęty do obliczenia alokacji dla PO EWT: 1 euro=4,08 zł.

w kwocie 43 537 006,8 tys. zł, co stanowiło równowartość 10 686 344,7 tys. euro. Wydatki te stanowiły 16,3% alokacji na lata 2007-2013 i były ponad trzykrotnie wyższe od wydatków certyfikowanych do końca 2009 r.

W krajowych PO do KE certyfikowano wydatki ze środków UE w kwocie 25 589 957,8 tys. zł, tj. 6 256 980,5 tys. euro, zaś w 16 RPO, za realizację których odpowiadają samorzady województw, wydatki w kwocie 17 852 744,7 tys. zł, tj. 4 406 250,4 tys. euro. Stanowiło to odpowiednio 12,9% i 26,6% alokacji na lata 2007-2013, podczas gdy na koniec 2009 r. wykorzystanie dostępnej alokacji wyniosło odpowiednio 4,3% i 7,4%. W porównaniu do stanu na koniec 2009 r. wykorzystanie dostępnej alokacji wzrosło odpowiednio o 8,6 i 19,2 punktu procentowego. W odniesieniu do krajowych PO, jak i 16 RPO, kwota wydatków ze środków UE poświadczonych do KE stanowiła odpowiednio 257,5% i 346,4% minimalnej kwoty jaką należy certyfikować, aby do końca 2011 r. uniknąć anulowania zobowiązania KE wobec Polski z tytułu alokacji na 2008 r.³⁷

Przyjęty w styczniu 2010 r. przez Radę Ministrów *Plan wydatkowania środków w 2010 r. w programach współfinansowanych z funduszy europejskich w ramach NSRO 2007-2013* zrealizowano w 120,0%. Plan został zrealizowany we wszystkich krajowych i regionalnych programach operacyjnych NSRO 2007-2013.

Dane dotyczące realizacji *Planu...* przedstawiono w załączniku nr 8 do informacji.

Realizacja Mechanizmów Finansowych i SPPW

W 2010 r. na realizację Mechanizmów Finansowych poniesiono wydatki³⁸ w kwocie 610 874,6 tys. zł, zaś na realizację SPPW kwotę 74 207,6 tys. zł, w tym z budżetu środków europejskich kwotę 72 648,1 tys. zł. Stanowiło to odpowiednio 156,1% i 45,5% kwoty określonej w ustawie budżetowej na 2010 r.³⁹ oraz odpowiednio 90,4% i 86,9% planu po zmianach.

Jak wyjaśniono w trakcie kontroli, na poziom wydatków i stan zaawansowania projektów w ramach Mechanizmów Finansowych miał wpływ m.in. wzrost cen materiałów budowlanych i usług, w wyniku którego wielu beneficjentów wstrzymało realizację projektów, gdyż niezbędne było pozyskanie dodatkowych środków na ich współfinansowanie. Wpłynęło to na wydłużenie realizacji projektów. Z drugiej strony, niektórzy beneficjenci odnotowali

³⁷ Zobowiązanie budżetowe na 2008 r., obliczone na podstawie znowelizowanego art. 93 rozporządzenia 1083/2006. Nowelizacji rozporządzenia dokonał w czerwcu 2010 r. Parlament Europejski, w związku z kryzysem finansowym i gospodarczym.

³⁸ Wydatki poniesione w ramach wszystkich części budżetowych.

³⁹ Plan wydatków dla Mechanizmów Finansowych wg załącznika nr 17 do ustawy budżetowej na 2010 r. Plan wydatków dla SPPW w zakresie środków europejskich i budżetu państwa wg załącznika nr 16 do ustawy budżetowej na 2010 r., tabela 2: *Limity wydatków w kolejnych latach obowiązywania NSRO, SPPW i EFR.*

oszczędności, które mogą zostać wykorzystane na realizację nowych działań, jednak będzie to możliwe dopiero po uzyskaniu pozytywnej decyzji darczyńców⁴⁰. Na niższy poziom realizacji wydatków w SPPW wpływ miał głównie złożony, dwustopniowy proces oceny projektów, w którym każdy etap oceny wymaga uzyskania decyzji strony szwajcarskiej. Długotrwały proces oceny projektów przez stronę szwajcarską (3-5 miesięcy) oraz długotrwałe ustalenia z darczyńcą zakresu i kształtu umów dla poszczególnych projektów skutkowało późniejszym rozpoczęciem ich realizacji. Od początku realizacji SPPW, strona szwajcarska zaakceptowała osiem, z 21 kompletnych projektów przekazanych przez Krajową Instytucję Koordynującą.

Sumy depozytowe

Pozostające w dniu 31 grudnia 2010 r. na rachunku sum depozytowych MRR kwoty dotyczyły głównie wpłat wadium i zabezpieczeń należytego wykonania umowy. Szczegółowe badanie ośmiu z 39 pozycji wykazanych na ww. rachunku na koniec 2010 r. wykazało, że depozyty na łączną kwotę 153,5 tys. zł, powinny zostać przekazane na rachunek dochodów budżetu państwa oraz wykonawcy. W wyniku kontroli NIK, MRR:

- przekazało na rachunek dochodów budżetu państwa środki w wysokości 102,6 tys. zł⁴¹, z tego kwota 61,2 tys. zł dotyczyła wadium zatrzymanego na podstawie art. 46 ust. 4a Prawa zamówień publicznych, które powinno zostać przekazane na rachunek dochodów budżetu państwa w 2010 r., a kwota 41,4 tys. zł zabezpieczenia z tytułu gwarancji i rękojmi, które wygasło z dniem 1 grudnia 2009 r. (dopiero w trakcie kontroli MRR ustaliło, że wykonawca umowy już nie istnieje),
- zwróciło wykonawcy kwotę 56,1 tys. zł (w tym odsetki 1,4 tys. zł) z tytułu gwarancji należytego wykonania umowy 87 dni po terminie określonym w umowie.

Ustalenia innych kontroli

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Administracji Publicznej – przeprowadziła w 2010 r. w MRR kontrolę dotyczącą realizacji wybranych elementów Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej. W wystąpieniu pokontrolnym NIK pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, oceniła działania Instytucji Zarządzającej związane z wdrażaniem PO RPW. Pozytywną ocenę uzasadniały w szczególności podejmowanie działań skutkujących uruchomieniem procesu podpisywania umów

⁴⁰ Darczyńcami środków na realizację Mechanizmów Finansowych są Norwegia, Islandia i Liechtenstein.

⁴¹ Kwota główna łącznie 98,8 tys. zł oraz odsetki łącznie 3,8 tys. zł.

z beneficjentami oraz wydatkowanie środków w ramach programu oraz należyta realizacja zadań w zakresie opracowywania sprawozdań z realizacji programu, przeprowadzania kontroli systemowych, sporządzania *Poświadczeń i deklaracji wydatków* oraz rozliczania dotacji rozwojowych. Stwierdzone przez NIK nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły opóźnień w przygotowaniu do realizacji dwóch projektów ponadregionalnych, niepełnej realizacji przejętej na 2009 r. prognozy wydatków wynikających z wniosków o płatność, nierzetelnego dokumentowania naboru projektów do Planu Inwestycyjnego PO RPW przeprowadzonego w 2006 r., niezamieszczenia wymaganych wewnętrznymi procedurami podpisów i paraf na dokumentach sprawozdawczych z realizacji programu oraz nieterminowego przekazywania właściwym organom dokumentacji dotyczącej raportowania o nieprawidłowościach.

W obszarze związanym z wydatkowaniem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej NIK przeprowadziła w 2010 r. również następujące kontrole:

1. *Realizacja przez zarządy województw wybranych zadań instytucji zarządzających Regionalnymi Programami Operacyjnymi* – kontrolą objęto realizację przez zarządy województw⁴², urzędy marszałkowskie oraz jedną Instytucję Pośredniczącą II stopnia zadań związanych z wyborem do dofinansowania projektów wyłonionych w trybie konkursowym. Ocenie poddano zgodność działań z obowiązującymi dla wybranych procesów procedurami (w tym m.in. dla oceny i wyboru projektów, rozpatrywania odwołań składanych przez wnioskodawców od oceny wniosków, zatwierdzania list projektów do dofinansowania). NIK pozytywnie, pomimo stwierdzenia uchybień i nieprawidłowości, oceniła wykonanie powyższych zadań. Oceny formalnej i merytorycznej wniosków o dofinansowanie dokonywano zgodnie z procedurami oraz z kryteriami wyboru zatwierdzonymi przez Komitety Monitorujące. Rzetelnie weryfikowano wnioski beneficjentów o płatność i terminowo przekazywano im płatności. Nieprawidłowości dotyczyły m.in.: dokonywania zmian na listach projektów do zatwierdzenia do dofinansowania niezgodnie z procedurami lub z zastosowaniem niejasnych kryteriów (dotyczy zarządów czterech województw), niedochowania zasady bezstronności przy rozpatrywaniu protestów wnioskodawców od wyników oceny ich wniosków o dofinansowanie (w dwóch urzędach marszałkowskich). W ocenie NIK sprawne wykonywanie zadań przez zarządy województw, na ogół prawidłowo przeprowadzone postępowania konkursowe w sprawie wyboru projektów, właściwe monitorowanie oraz rozliczanie realizacji projektów beneficjentów świadczy o tym,

⁴² Kontrolę przeprowadzono we wszystkich województwach, poza województwem lubuskim.

że zarządy województw zdobyły już doświadczenie w wykonywaniu zadań instytucji zarządzających RPO.

2. *Wybór oraz realizacja indywidualnych projektów kluczowych w ramach RPO* – celem kontroli było dokonanie oceny, czy IZ RPO właściwie zarządzają systemem realizacji projektów indywidualnych w ramach RPO. Kontrole przeprowadzono w siedmiu urzędach marszałkowskich⁴³, jednej IP⁴⁴ oraz u 16 beneficjentów (jednostek samorządu terytorialnego lub samorządowych jednostek organizacyjnych). NIK pozytywnie, pomimo stwierdzenia nieprawidłowości, oceniła objęte kontrolą działania IZ RPO i beneficjentów. Pozytywnie oceniono w szczególności: zapewnienie równego dostępu wszystkim kategoriom beneficjentów do ubiegania się o dofinansowanie z UE, przyjęcie właściwych kryteriów oceny wniosków o dofinansowanie projektów, dokonywanie weryfikacji formalnej i oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie projektów w oparciu o kryteria, z zachowaniem należytej staranności i rzetelności. Jednak cele stanowiące o wprowadzeniu indywidualnego trybu wyboru projektów, tj. skuteczne i terminowe opracowanie projektów ważnych dla sprawnej realizacji polityki w skali regionu, nie zostały osiągnięte. Stwierdzono przewlekłość na etapie przygotowania projektów, słabość procesu monitorowania stanu ich przygotowania, liczne błędy ze strony beneficjentów w przygotowaniu tych projektów. Zdaniem NIK, stan wdrażania indywidualnych projektów kluczowych wskazuje na ryzyko niepełnego wykorzystania alokacji przewidzianej na projekty indywidualne, a odpowiedzialność za długotrwałość procesu przygotowania projektów ponoszą wszystkie podmioty uczestniczące w tym procesie.

3. *Zarządzanie programami poprawy jakości środowiska współfinansowanymi ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach PO dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013*⁴⁵. Kontrolą objęto okres do końca 2009 r. a jej celem było dokonanie oceny skuteczności i efektywności działania Zarządu Województwa jako IZ RPO w części dotyczącej osi priorytetowej 5 *Środowisko i energetyka przyjazna środowisku* i działania 2 w osi priorytetowej 8 *Lokalna infrastruktura podstawowa*. NIK oceniła, że Zarząd Województwa Pomorskiego prawidłowo wykonywał zadania IZ RPO dotyczące zatwierdzania wniosków i zawierania umów o dofinansowanie projektów. Natomiast niska

⁴³ Województw: lubelskiego, lubuskiego, łódzkiego, podlaskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego i wielkopolskiego.

⁴⁴ Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

⁴⁵ Kontrola była wynikiem porozumienia podpisanego przez NIK z Najwyższym Organem Kontroli Danii, dotyczącego przeprowadzenia kontroli równoległej pod nazwą „Audit of EU Regional Fund projects focused on the environment and environmentally friendly energy (programme period 2007-2013)”.

była skuteczność działań Zarządu w zakresie wypłat środków z EFRR, na co wpływ miał przewlekły proces dostosowywania przepisów prawa polskiego do prawa wspólnotowego (w tym m.in. w zakresie postępowań w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko).

4. *Inwestycje jednostek samorządu terytorialnego z uwzględnieniem projektów współfinansowanych z budżetu UE.* Kontrolą objęto lata 2004-2007, a jej celem była ocena prawidłowości planowania i przygotowania inwestycji, ich realizacji, wydatkowania i rozliczania środków finansowych oraz wywiązywania się z zobowiązań umownych i założeń projektowych, w tym osiągniętych efektów w zakresie trwałości inwestycji. Kontrolę przeprowadzono w 36 gminach na terenie 12 województw⁴⁶ oraz w jednej spółce eksploatującej stację uzdatniania wody. NIK pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, oceniła realizację przez gminy zadań inwestycyjnych współfinansowanych z budżetu UE. Pozytywnie oceniono w szczególności: rzetelne i terminowe przygotowanie i planowanie zadań, zapewnienie rzetelnego nadzoru nad ich realizacją, terminową realizację większości kontrolowanych zadań, gospodarne wydatkowanie środków na ich realizację, osiągnięcie zamierzonych celów, efektów i rezultatów, zachowanie właściwości użytkowych (trwałości) wybudowanych obiektów zgodnie z wymaganiami umów o dofinansowanie oraz zagwarantowanie warunków ich prawidłowej eksploatacji. Stwierdzone nieprawidłowości polegały m.in. na: przeprowadzaniu i dokumentowaniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych w sposób nierzetelny oraz z naruszeniem obowiązujących przepisów (co w sześciu przypadkach miało wpływ na wybór wykonawcy), nieterminowym i nierzetelnym ewidencjonowaniu kosztów realizowanych zadań inwestycyjnych, nierzetelnym przeprowadzeniu i dokumentowaniu odbiorów realizowanych zadań. Wnioski NIK sformułowane w wystąpieniach pokontrolnych dotyczyły m.in. wzmożenia nadzoru nad przygotowaniem realizacji zadań inwestycyjnych w szczególności w przedmiocie określania ich zakresu rzeczowego, kosztów i terminów wykonania; wzmożenia nadzoru nad udzielaniem zamówień publicznych; wzmożenia nadzoru nad dokonywaniem odbiorów zakończonych zadań inwestycyjnych.

⁴⁶ Dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubuskiego, mazowieckiego, opolskiego, podlaskiego, pomorskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego.

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

Protokół

Protokół kontroli został podpisany przez Ministra Rozwoju Regionalnego bez zastrzeżeń w dniu 7 kwietnia 2011 r.

Wystąpienie pokontrolne

W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Ministra Rozwoju Regionalnego w dniu 18 kwietnia 2011 r., NIK wnioskowała o:

- dokonanie weryfikacji kwot pozostających na rachunku sum depozytowych MRR;
- kontynuowanie podjętych działań w celu pełnej realizacji Strategii wykorzystania Funduszu Spójności;
- pełną realizację zadania *Budowa Podsystemu Monitorowania EFS*.

W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne, Minister Rozwoju Regionalnego w piśmie z dnia 4 maja 2011 r. poinformowała m.in. o podjęciu następujących działań w celu realizacji wniosków pokontrolnych:

- poddano weryfikacji kwoty pozostające na rachunku sum depozytowych,
- Instytucja Zarządzająca zobowiązała się do kontynuowania działań nadzorczych i zaradczych w celu pełnej realizacji Strategii wykorzystania Funduszu Spójności,
- dokonano ponownej analizy zasadności i racjonalności wydatków na budowę *Hurtowni danych* realizowanej w ramach zadania *Budowa Podsystemu Monitorowania EFS*. Uwzględniając szacowany czas i wysokie koszty budowy *Hurtowni*, podjęto decyzję o wycofaniu się z realizacji tego elementu zadania, na rzecz modernizacji oraz utrzymania i wsparcie technicznego obecnie funkcjonującego systemu opartego o *Bazy Lokalne*.

Finansowe rezultaty kontroli

Na finansowe rezultaty kontroli składa się łączna kwota 158,7 tys. zł, z tego:

- kwota 102,6 tys. zł dotycząca wadium zatrzymanego na podstawie art. 46 ust. 4a ustawy Prawo zamówień publicznych oraz zabezpieczenie realizacji umowy z tytułu gwarancji i rękojmi (zabezpieczenie wygasło z dniem 1 grudnia 2009 r.), która w wyniku kontroli NIK została przekazana na rachunek dochodów budżetu państwa,
- kwota 56,1 tys. zł dotycząca gwarancji należytego wykonania umowy, która w wyniku kontroli NIK została zwrócona wykonawcy.

Załącznik nr 1

Dochody budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2009 r.	2010 r.		5:3	5:4
			Ustawa budżetowa	Wykonanie		
			tys. zł			
1	2	3	4	5	6	7
	Część 34, z tego:	38 011,7	870,0	55 261,9	145,4	6 351,9
1.	Dział 150 - Przetwórstwo przemysłowe	31 246,2	-	8 467,2	27,1	-
1.1.	Rozdział 15011 - Rozwój przedsiębiorczości	7 226,9	-	460,5	6,4	-
1.2.	Rozdział 15012 - Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	24 019,3	-	8 000,7	33,3	-
1.3.	Rozdział 15095 - Pozostała działalność	-	-	6,0	-	-
2.	Dział 750 - Administracja Publiczna	2 878,8	870,0	4 379,1	152,1	503,3
2.1.	Rozdział 75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	2 657,8	870,0	3 958,9	149,0	455,0
2.2.	Rozdział 75018 - Urzędy marszałkowskie	53,5	-	152,6	285,2	-
2.3.	Rozdział 75076 - Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej	-	-	2,3	-	-
2.4.	Rozdział 75095 - Pozostała działalność	167,5	-	265,3	158,4	-
3.	Dział 758 - Rozliczenia różne	3 807,0	-	42 387,6	1 113,4	-
3.1.	Rozdział 75861 - Regionalne Programy Operacyjne 2007-2013	809,4	-	28 423,3	3 511,7	-
3.2.	Rozdział 75862 - Program Operacyjny Kapitał Ludzki	2 997,7	-	13 964,3	465,8	-
4.	Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	79,7	-	28,0	35,1	-
4.1.	Rozdział 85332 - Wojewódzkie Urzędy Pracy	79,7	-	28,0	35,1	-

Dane na podstawie korekty rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

Załącznik nr 2

Wydatki budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2009 r.	2010 r.			6:4	6:5
			Ustawa	Budżet po zmianach	Wykonanie		
			w tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7	8
	Ogółem, z tego:	9 005 383,8	1 572 163,0	2 017 833,3	1 768 669,0	112,5	87,7
1.	Dział 150 - Przetwórstwo przemysłowe	513 636,9	98 226,0	104 157,1	93 782,3	95,5	90,0
1.1	Rozdział 15011 - Rozwój przedsiębiorczości	1 527,7	-	-	-	-	-
1.2	Rozdział 15012 - Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	509 609,7	84 954,0	89 814,4	87 470,9	103,0	97,4
1.3	Rozdział 15095 - Pozostała działalność	2 499,5	13 272,0	14 342,7	6 311,4	47,6	44,0
2.	Dział 750 - Administracja publiczna	344 292,3	413 443,0	459 241,3	388 884,9	94,1	84,7
2.1	Rozdział 75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	191 231,4	250 840,0	257 013,8	223 561,6	89,1	87,0
2.2	Rozdział 75018 - Urzędy marszałkowskie	58 775,3	83 609,0	85 233,7	75 494,2	90,3	88,6
2.3	Rozdział 75057 - Placówki zagraniczne	-	800,0	800,0	355,2	44,4	44,4
2.4	Rozdział 75060 - Pomoc zagraniczna	339,3	-	869,1	707,9	-	81,5
2.5	Rozdział 75076 - Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej	-	688,0	688,0	586,4	85,2	85,2
2.6	Rozdział 75095 - Pozostała działalność	93 946,3	77 506,0	114 636,7	88 179,6	113,8	76,9
3.	Dział 752 - Obrona narodowa	1,3	10,0	10,0	7,7	77,0	77,0
3.1	Rozdział 75212 - Pozostałe wydatki obronne	1,3	10,0	10,0	7,7	77,0	77,0
4.	Dział 755 - Wymiar sprawiedliwości	4 575,7	1 707,0	2 227,0	2 079,2	121,8	93,4
4.1	Rozdział 75514 - Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury	4 575,7	1 707,0	2 227,0	2 079,2	121,8	93,4
5.	Dział 758 - Różne rozliczenia	8 080 158,7	975 400,0	1 366 005,6	1 206 846,5	123,7	88,3
5.1	Rozdział 75861 - Regionalne Programy Operacyjne 2007-2013	5 940 320,7	645 575,0	829 422,9	733 648,9	113,6	88,5
5.2	Rozdział 75862 - Program Operacyjny Kapitał Ludzki	2 139 838,0	329 825,0	536 582,7	473 197,6	143,5	88,2
6.	Dział 852 - Pomoc społeczna	1 672,4	2 010,0	2 046,6	1 864,2	92,7	91,1
6.1	Rozdział 85217 - Regionalne ośrodki polityki społecznej	1 672,4	2 010,0	2 046,6	1 864,2	92,7	91,1
7.	Dział 853 - Pozostałe działania w zakresie polityki społecznej	61 046,5	81 367,0	84 145,7	75 204,2	92,4	89,4
7.1	Rozdział 85332 - Wojewódzkie urzędy pracy	61 046,5	81 367,0	84 145,7	75 204,2	92,4	89,4

Dane na podstawie korekty rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

* Wydatki 2010 r. są nieporównywalne z wykonaniem 2009 r. z uwagi na wyodrębnienie budżetu środków europejskich.

Załącznik nr 3

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2009 r.			Wykonanie 2010 r.			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem w całości w dziale 750 – Administracja publiczna, z tego:	980	83 968,6	7 140,2	1 073	95 001,7	7 378,2	103,3
1.	Rozdział 75001- Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	939	80 047,6	7104,0	969	84 882,5	7 299,8	102,8
1.1.	status zatrudnienia 01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	70	3 190,8	3 798,6	72	3 384,1	3 916,8	103,1
1.2.	status zatrudnienia 02 - osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	6	866,1	12 029,2	5	736,6	12 276,7	102,1
1.3.	status zatrudnienia 03 – członkowie korpusu służby cywilnej	850	73 762,6	7 231,6	892	80 761,8	7 545,0	104,3
1.4.	status zatrudnienia 16 – osoby zajmujące wysokie stanowiska państwowe niebędące kierowniczymi stanowiskami państwowymi	13	2 228,0	14 282,1	-	-	-	-
2	Rozdział 75057 – Placówki zagraniczne	-	-	-	1	84,4	7 033,3	-
3.	Rozdział 75095 – Pozostała działalność	41	3 921,0	7 969,5	103	10 034,8	8 118,8	101,9
3.1.	status zatrudnienia 01	41	3 921,0	7 969,5	103	10 034,8	8 118,8	101,9

Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Załącznik nr 4

Wydatki budżetu środków europejskich

Lp.	Wyszczególnienie	2010 r.			5:3	5:4
		Ustawa	Budżet po zmianach	Wykonanie		
		tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem, z tego:	7 857 299,0	18 396 846,3	17 930 065,2	228,2	97,5
1	Dział 150 - Przetwórstwo przemysłowe	1 046 711,0	1 282 424,3	1 133 483,9	108,3	88,4
1.1	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	52 392,0	41 527,0	23 190,3	44,3	55,8
1.2	Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej	929 121,0	1 170 288,0	1 039 684,3	111,9	88,8
1.3	Szwajcarsko-Polski Program Współpracy	65 198,0	70 609,3	70 609,3	108,3	100,0
2	Dział 750 - Administracja publiczna	8 205,0	6 128,0	4 768,6	58,1	77,8
2.1	Granty EFS	803,0	343,3	320,2	39,9	93,3
2.2	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	-	4 299,2	2 981,8	-	69,4
2.3	Szwajcarsko-Polski Program Współpracy	7 402,0	1 485,5	1 466,6	19,8	98,7
3	Dział 755 - Wymiar sprawiedliwości	9 673,0	12 760,8	12 760,8	131,9	100,0
3.1	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	9 673,0	12 760,8	12 760,8	131,9	100,0
4	Dział 758 - Różne rozliczenia	6 792 710,0	17 095 533,2	16 779 051,9	247,0	98,1
4.1	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	2 361 789,0	3 785 113,9	3 642 528,8	154,2	96,2
4.2	RPO Województwo dolnośląskie	362 030,0	741 922,7	741 890,3	204,9	100,0
4.3	RPO Województwo kujawsko-pomorskie	253 814,0	754 506,0	741 607,3	292,2	98,3
4.4	RPO Województwo lubelskie	338 599,0	814 452,7	809 090,2	239,0	99,3
4.5	RPO Województwo lubuskie	226 984,0	508 738,7	499 407,7	220,0	98,2
4.6	RPO Województwo łódzkie	214 858,0	815 032,5	793 083,0	369,1	97,3
4.7	RPO Województwo małopolskie	395 540,0	1 322 642,7	1 316 773,7	332,9	99,6
4.8	RPO Województwo mazowieckie	238 095,0	1 386 657,0	1 386 106,6	582,2	100,0
4.9	RPO Województwo opolskie	144 434,0	450 668,0	450 635,8	312,0	100,0
4.10	RPO Województwo podkarpackie	325 531,0	950 024,1	946 948,2	290,9	99,7
4.11	RPO Województwo podlaskie	229 388,0	526 888,0	509 767,6	222,2	96,8
4.12	RPO Województwo pomorskie	247 931,0	811 670,5	808 147,8	326,0	99,6
4.13	RPO Województwo śląskie	462 736,0	1 254 009,6	1 247 089,1	269,5	99,4
4.14	RPO Województwo świętokrzyskie	199 031,0	706 864,1	703 602,3	353,5	99,5
4.15	RPO Województwo warmińsko-mazurskie	347 314,0	679 266,2	630 553,9	181,6	92,8
4.16	RPO Województwo wielkopolskie	266 672,0	1 062 358,0	1 059 919,7	397,5	99,8
4.17	RPO Województwo zachodniopomorskie	177 964,0	524 718,5	491 899,9	276,4	93,7

Dane na podstawie korekty rocznego sprawozdania Rb-28UE z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich.

Załącznik nr 5

Kontraktacja środków na realizację NSRO 2007-2013 wg stanu na koniec 2010 r.

Program operacyjny*	Wartość alokacji na lata 2007-2010** (środki UE)		Wartość alokacji na lata 2007-2013** (środki UE)		Złożone wnioski po ocenie formalnej (wnioskowane dofinansowanie unijne i krajowe)		Wnioski zatwierdzone do realizacji (wnioskowane dofinansowanie unijne i krajowe)		Zawarte umowy/ wydane decyzje o dofinansowanie projektu			10:2		10:3
	2	tys. zł	3	tys. zł	liczba	wartość	liczba	wartość	liczba	ogółem wartość wydatków kwalifikowalnych	w tym środki UE	11	12	
					7	8	9	10	%					
I					4		6		8					
PO Infrastruktura i Środowisko	55 444 165,0		113 887 830,0		2 333	111 128 979,5	1 252	77 220 359,2	1 148	76 938 949,2	56 945 564,3	102,7	50,0	
PO Innowacyjna Gospodarka	19 372 817,0		33 679 932,0		14 828	66 779 924,9	6 562	28 996 566,7	5 881	36 622 475,0	21 578 086,6	111,4	64,1	
PO Kapitał Ludzki	22 781 095,0		39 605 277,0		100 851	91 479 138,7	39 345	36 584 117,8	22 956	26 051 134,8	21 670 909,6	95,1	54,7	
PO Pomoc Techniczna	1 212 606,0		2 108 133,0		208	994 182,1	201	933 906,2	201	1 249 891,1	1 062 407,5	87,6	50,4	
PO Rozwój Polski Wschodniej	5 336 210,0		9 277 080,0		148	6 348 770,7	123	4 865 749,3	121	6 625 414,7	4 829 009,6	90,5	52,1	
Razem krajowe PO	104 146 893,0		198 558 252,0		118 368	276 730 995,9	47 483	148 600 699,2	30 307	147 487 864,8	106 085 977,6	101,9	53,4	
16 RPO	39 309 655,0		67 546 907,0		39 603	86 292 876,7	22 422	54 995 904,6	20 027	75 218 132,6	47 742 836,2	121,5	70,7	
EWT***	769 298,2		1 397 986,5		559	2 770 495,0	195	976 165,3	134	764 905,8	633 478,0	82,3	45,3	
RAZEM NSRO 2007-2013	144 225 846,2		267 503 145,5		158 530	365 794 367,6	70 100	204 572 769,1	50 468	223 470 903,2	154 462 291,8	107,1	57,7	

* narastająco od początku realizacji programu.

** wg ustawy budżetowej na rok 2010. Kurs przyjęty w EWT: 1 euro = 4,08 zł.

*** dotyczy trzech programów EWT, dla których Minister Rozwoju Regionalnego pełni funkcję IZ.

Załącznik nr 6

Wydatkowanie i certyfikacja środków na realizację NSRO 2007-2013 wg stanu na koniec 2010 r.

Program Operacyjny*	Wartość alokacji na lata 2007-2013** (środki UE)	Wartość alokacji na lata 2007-2013*** (środki UE)	Wartość wydatków uznanych do refundacji ze środków UE w zatwierdzonych wnioskach o płatność złożonych przez beneficjentów	Kwota wydatków kwalifikowalnych ze środków UE wykazana w Poświadczeniach i deklaracjach wydatków oraz wnioskach o płatność w ramach programu operacyjnego złożonych do KE	%			
	tys. zł	tys. euro	tys. zł	tys. zł	tys. euro	4:2	5:2	6:3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
PO Infrastruktura i Środowisko	113 887 830,0	27 913 683,8	10 940 867,3	10 544 970,5	2 588 765,3	9,6	9,3	9,3
PO Innowacyjna Gospodarka	33 679 932,0	8 254 885,3	4 865 462,7	4 594 521,5	1 123 959,5	14,4	13,6	13,6
PO Kapitał Ludzki	39 605 277,0	9 707 176,0	10 276 670,2	8 386 220,5	2 038 450,1	25,9	21,2	21,0
PO Pomoc Techniczna	2 108 133,0	516 700,0	594 831,9	553 975,7	135 320,4	28,2	26,3	26,2
PO Rozwój Polski Wschodniej	9 277 080,0	2 273 793,8	1 573 203,8	1 510 269,6	370 485,2	17,0	16,3	16,3
Razem krajowe PO	198 538 252,0	48 666 238,9	28 251 035,9	25 589 957,8	6 256 980,5	14,2	12,9	12,9
16 RPO	67 546 907,0	16 555 614,1	18 033 773,0	17 852 744,7	4 406 250,4	26,7	26,4	26,6
EWT****	1 397 986,6	342 643,7	100 575,2	94 304,3	23 113,8	7,2	6,7	6,7
RAZEM NSRO 2007-2013	267 503 145,6	65 564 496,7	46 385 384,1	43 537 006,8	10 686 344,7	17,3	16,3	16,3

* narastająco od początku realizacji programu.

** wg ustawy budżetowej na rok 2010. Kurs przyjęty w EWT: 1 euro = 4,08 zł.

*** kwota nie obejmuje krajowej rezerwy wykonania.

**** dotyczy trzech programów EWT, dla których Minister Rozwoju Regionalnego pełni funkcję IZ.

Załącznik nr 7

Wydatki budżetu środków europejskich i budżetu państwa na NSRO 2007-2013

Program operacyjny	Plan**			Plan po zmianach			Wykonanie***			Wykonanie					
	Budżet środków europejskich	Budżet państwa*	4	Budżet środków europejskich	Budżet państwa*	5	Budżet środków europejskich	Budżet państwa*	6	7	8	%			
												6:2	7:3	7:5	7:6
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11					
PO Infrastruktura i Środowisko	1 363 019,0	996 233,0	8 443 709,9	1 047 440,5	8 284 083,7	593 109,0	607,8	98,1	59,5	56,6					
PO Innowacyjna Gospodarka	1 888 293,0	438 152,0	4 123 394,5	721 731,7	3 789 131,0	629 901,3	200,7	91,9	143,8	87,3					
PO Kapitał Ludzki	4 080 930,0	781 588,0	7 198 832,0	1 105 608,9	6 941 496,7	961 349,9	170,1	96,4	123,0	87,0					
Po Pomoc techniczna	-	333 888,0	-	343 701,6	-	301 068,7	-	-	90,2	87,6					
PO Rozwój Polski Wschodniej	957 863,0	184 370,0	1 269 151,0	256 137,8	1 138 553,6	177 410,4	118,9	89,7	96,2	69,3					
16 RPO	4 496 214,0	719 219,0	13 435 085,5	1 024 658,0	13 255 620,4	919 285,5	294,8	98,7	127,8	89,7					
Razem NSRO 2007-2013	12 786 319,0	3 453 450,0	34 470 172,9	4 499 278,5	33 408 885,4	3 582 124,8	261,3	96,9	103,7	79,6					

* finansowanie i współfinansowanie razem.

** wg załącznika nr 15 do ustawy budżetowej na 2010 r.

*** obliczenia MRR na podstawie sprawozdań budżetowych (dane nie uwzględniają korekt sporządzonych po zakończeniu kontroli budżetowej). W tabeli nie ujęto wydatków budżetu państwa na programy EWT i EISP.

Załącznik nr 8

Realizacja Planu wydatkowania środków w 2010 r. w programach współfinansowanych z funduszy europejskich w ramach NSRO 2007-2013

Program operacyjny	Całkowita kwota wydatków certyfikowanych do KE do końca 2010 r.		
	Plan	Wykonanie	3:2
	tys. zł		%
1	2	3	4
PO Innowacyjna Gospodarka	4 995 368,0	5 404 819,8	108,2
PO Pomoc Techniczna	409 500,0	651 731,3	159,2
PO Kapitał Ludzki	8 295 587,0	9 865 616,7	118,9
PO Infrastruktura i Środowisko	12 034 267,0	12 876 749,3	107,0
PO Rozwój Polski Wschodniej	1 618 989,0	1 776 751,9	109,7
Razem krajowe PO	27 353 711,0	30 575 669,0	111,8
RPO Woj. Dolnośląskiego	1 171 853,0	1 639 212,4	139,9
RPO Woj. Kujawsko-Pomorskiego	842 535,0	1 173 464,5	139,3
RPO Woj. Lubelskiego	962 193,0	1 286 521,5	133,7
RPO Woj. Lubuskiego	835 359,0	835 737,3	100,0
RPO Woj. Łódzkiego	1 117 201,0	1 413 322,2	126,5
RPO Woj. Małopolskiego	1 439 689,0	1 686 732,5	117,2
RPO Woj. Mazowieckiego	1 331 646,0	1 912 834,6	143,6
RPO Woj. Opolskiego	614 055,0	943 831,4	153,7
RPO Woj. Podkarpackiego	852 965,0	1 414 577,6	165,8
RPO Woj. Podlaskiego	751 161,0	851 477,0	113,4
RPO Woj. Pomorskiego	1 013 371,0	1 566 534,5	154,6
RPO Woj. Śląskiego	1 286 262,0	1 778 520,2	138,3
RPO Woj. Świętokrzyskiego	723 226,0	1 029 402,8	142,3
RPO Woj. Warmińsko-Mazurskiego	826 476,0	1 089 155,2	131,8
RPO Woj. Wielkopolskiego	1 792 591,0	2 381 727,6	132,9
RPO Woj. Zachodniopomorskiego	890 011,0	987 102,4	110,9
Razem 16 RPO	16 450 594,0	21 990 153,7	133,7
Europejska Współpraca Terytorialna*	100 000,0	110 067,6	110,1
Razem NSRO 2007-2013	43 904 305,0	52 675 890,3	120,0

* Cel dla programów EWT na koniec 2010 r. (100 mln zł) został wyznaczony w oparciu o przeliczenie wartości 25 mln euro po kursie 1 euro = 4,0 zł. Wykonanie dla programów EWT zostało przeliczone po takim samym kursie.

Załącznik nr 9**Kalkulacja oceny końcowej część 34 – Rozwój regionalny**

Oceny wykonania budżetu części 34 – Rozwój regionalny dokonano stosując kryteria⁴⁷ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2010 roku.

Dochody: 55 261,9 tys. zł

Wydatki (wydatki budżetu krajowego + wydatki budżetu środków europejskich):
19 698 734,2 tys. zł

Łączna kwota G: 19 753 996,1 tys. zł

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G (0,9972)$

Waga dochodów w łącznej kwocie $Wd = D : G (0,0028)$

Nieprawidłowości w dochodach: nie stwierdzono, a sprawozdania budżetowe w tym zakresie zaopiniowano pozytywnie.

Ocena cząstkowa dochodów: pozytywna (5)

Nieprawidłowości w wydatkach: nie stwierdzono, a sprawozdania budżetowe w tym zakresie zaopiniowano pozytywnie.

Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna (5)

Wynik końcowy Wk: $(5 \times 0,0028) + (5 \times 0,9972) = 5$

Ocena końcowa - pozytywna

⁴⁷ <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/standardy-kontroli-nik/>

Załącznik nr 10

Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
6. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Sejmowa Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej
8. Sejmowa Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej
9. Minister Finansów
10. Minister Rozwoju Regionalnego
11. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
12. Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego